

Stražarska

Kula

**i
Glasnik Kristove Prisutnosti**

„Stražaru, što je u pogledu noći?”

„Jutro dolazi, a i noć!” (Izaija 21:12,13)

POLUMJESEČNIK

SVEZ. XXIV

15. SJEČNJA, 1903

BROJ 2

SADRŽAJ

Pogledi sa Stražarske kule	375
Još uvijek se vjeruje u prokletstvo dojenčadi	375
Biblija obranjena	376
Značenje porasta glasova socijalista	377
Rimokatolički trijumfi	378
Što sudac Grosscup vidi	378
Prikazane strahote pakla	378
„U one dane bilo je divova”	378
„Što je dobro, čvrsto držite	379
„Na vremena neupućenosti Bog je zažmorio”	383
Naša iskrena želja	386

„Na stražu ću svoju stati, na kulu se postaviti, i motriti da vidim što će mi on reći, i što da mu odgovorim kada budem ukoren.” (Hab. 2:1)

STIJENO VJEKOVA
Jer nitko ne može postaviti
drugi temelj
OTKUPNINA ZA SVE

Na zemlji tjeskoba naroda i smetenost, huka mora i valova(nemirni i nezadovoljni). Ljudima će srca klonuti od straha i od iščekivanja onoga što dolazi na svijet: jer će se uzdramti sile nebeske(crkvene vlasti)...kada vidite da se to događa, znajte da je blizu kraljevstvo Božje. Podignite pogled i podignite svoje glave; jer se približava vaše otkupljenje.—Luka 21:25-31

OVAJ ČASOPIS I NJEGOV SVETI ZADATAK

Ovaj časopis je jedan od glavnih faktora ili instrumenata u sistemu Biblijske Pouke, ili „Bogoslovnog Proširenja,” koje je sada predstavljeno u svim dijelovima civiliziranog svijeta po WATCH TOWER BIBLE & TRACT SOCIETY, ovlaštenog 1881, „Za Promicanje Kršćanske Spoznaje.” On ne služi samo kao učionica gdje se Istraživači Biblije mogu sastati na studij Božanske Riječi, nego također i kao kanal komunikacije kroz kojeg se do njih može doći sa obavijestima o Kongresima Društva i o dolasku putujućih predstavnika nazvanih „Putujući starješine,” i biti osvježeni sa izvještajima o Kongresima.

Naše „Berejske Pouke” su tematska ponavljanja ili pregledi STUDIJA koje je naše Društvo izdalo, većinom ugodno uređene, i vrlo korisne svima koji bi zaslužili jedini počasni stupanj kojeg Društvo odobrava, naime, *Verbi Dei Minister* (V.D.M.), koji, kada ga se prevede na hrvatski glasi: *Sluga Božanske Riječi*. Naše obrađivanje Međunarodnih Pouka Nedjeljne Škole je posebno za starije Istraživače Biblije i Učitelje. Neki to obilježje smatraju neophodnim.

Ovaj časopis čvrsto brani jedini pravi temelj Kršćanske nade koji je sada tako općenito negiran – Otkupljenje kroz dragocjenu krv „Čovjeka Krista Isusa, koji je dao sebe kao *Otkupninu* [odgovarajuću cijenu, zamjenu] za sve.” (1. Pet. 1:19; 1. Tim. 2:6) Gradeći na tom sigurnom temelju sa zlatom, srebrom i dragocjenim kamenjem (1. Kor. 3:11-15; 2. Pet. 1:5-11) Riječi Božje, njegov daljnji zadatak je da „svima rasvijetli što je zajedništvo tajne koja od početka svijeta bijaše skrivena u Bogu...da sada crkvi bude obznanjena mnogovrsna mudrost Božja...koja u drugim naraštajima nije bila obznanjena ljudskim sinovima kao što je sada obznanjena.” (Efež. 3:5-9,10)

Oslobođen je utjecaja bilo koje organizacije, sekte ili ljudskog učenja, dok nastoji sve više i više dovesti svaki svoj izričaj u što potpuniju podložnost volji Božjoj u Kristu, kako je izražena u Svetom Pismu. Prema tome časopis je slobodan objaviti odvažno sve ono što je Gospodin rekao – u skladu sa Božanskom mudroču koja nam je data da to razumijemo. Naš stav nije dogmatičan, nego uvjeren; jer mi znamo što tvrdimo, koračajući sa bezuvjetnom vjerom po sigurnim Božjim obećanjima. Povjerali smo mu pouzdanje, da bude korišten jedino u Njegovoj službi; otud naše odluke u odnosu na ono što se može i što se možda neće pojaviti na njegovim stranicama da to mora biti u skladu s našom prosudbom onoga što je Njemu ugodno, učenjem Njegove Riječi, za izgrađivanje Njegovog naroda u milosti i spoznaji. I mi ne samo da pozivamo nego mi potičemo naše čitatelje da si dokažu sve izjave iz časopisa s nepogrešivom Riječju na koju se stalno ukazuje, kako bi se olakšalo takvo ispitivanje.

Za nas Biblija jasno uči:

DA JE CRKVA „HRAM” ŽIVOG BOGA – njegova „građevina,” čija gradnja traje cijelo Evandeosko doba – otkad je Krist postao Otkupitelj svijeta i „glavni kamen” ovog hrama kroz kojega će kad bude završen Božji blagoslovi doći svim narodima i oni će imati pristup Njemu. – 1 Kor.3:16, 17; Ef. 2:20-22; 1 Moj. 28:14; Gal.3:29

DA SE U MEĐUVREMENU NASTAVLJA KLESANJE, OBLIKOVANJE I POLIRANJE posvećenih vjernika u Kristovo djelo pomirenja, i kada posljednji od tog „živog kamenja”, „izabranog i dragocjenog” bude bio spreman, Veliki Graditelj će ih sve dovesti k sebi kroz prvo uskrsnuće; i hram će biti ispunjen slavom i biti će mjesto sastajanja Boga i ljudi tijekom Milenija. – Otkr. 15:5-8

DA JE TEMELJ NADE ZA CRKVU I SVIJET zasnovan na činjenici da je Isus Krist, milošću Božjom, okusio smrt za svakoga, „otkupnina za sve” i da će on biti „istinita svjetlost, koja obasjava svakoga čovjeka i koja dolazi na svijet” u određeno vrijeme. – Hebr. 2:9; Ivan 1:9; 1 Tim. 2:5,6

DA JE NADA CRKVE da će biti poput svog Gospodina, „vidjeti ga kakav doista jest”, biti „sudionikom božanske prirode”, i imati udjela u njegovoj slavi kao sunasljednici. – 1 Ivan 3:2; Ivan 17:24; Rim.8:17; 2 Pet.1:4

DA JE SADAŠNJI ZADATAK CRKVE usavršavanje svetaca za buduće djelo službe; razvijanje u sebi svake milosti; biti Božji svjedok svijetu; i pripremiti se da budu kraljevi i svećenici u sljedećem dobu. – Ef. 4:12; Mat. 24:14; Otkr. 1:6; 20:6

DA JE NADA ZA SVIJET milenijsko kraljevstvo u kojemu će *svi* dobiti priliku biti blagoslovljeni spoznajom i svim drugim – vraćanje svega onog što je Adam izgubio, svima koji to prihvate i koji budu bili poslušni, iz ruku njihovog Otkupitelja i njegove proslavljene Crkve – dok će svi nepopravljivi biti zauvijek *uništeni*. – Djela 3:19-23; Iza. 35

POGLEDI SA STRAŽARSKE KULE

Još uvijek se vjeruje u prokletstvo dojenčadi

Treba imati na umu da je pokret za reviziju prezbitarijanskog vjerovanja prisutan samo među onima iz sjevernih sinoda. Južni prezbitarijanci čine potpuno odvojeno tijelo prezbitarijanaca. (Postoji samo jedno Kristovo tijelo.) S tim u vezi, obratite pažnju na sljedeći komentar iz kolumni časopisa *Southwestern Presbyterian* u kritici objavljene komunikacije. Urednička napomena slijedi:

„Napomena odgovornog urednika. – Izjava u gornjem priopćenju da 'naša crkva kao cjelina doista vjeruje' da je 'naučavano u Božjoj Svetoj Riječi da je svu dojenčad koja umire u djetinjstvu Otac dao Sinu u vijećima Božanstva prije postanka svijeta, kao dio nagrade njegove pomirbene žrtve', potpuno je neopravdana. Crkveno vjerovanje ne nalazi se u odluci jedne Skupštine, već samo u njezinim standardima, i dok se oni ne promijene, nitko ne može opravdano reći da crkva vjeruje u spasenje sve dojenčadi koja umiru u djetinjstvu.

„Standardi kakvi su sada apsolutno šute o tom pitanju, jer Sveto pismo šuti o tome. Možemo se nadati da je tako, ali Sveto pismo to ne objavljuje. Kada psalmist kaže: 'Zli se otuđiše čim se rode, govoreći laži' (Psalam 58,3), čini se da implicira mogućnost da djeca opakih propadaju sa svojim roditeljima.

„Ali naši standardi to niti potvrđuju niti poriču. Oni samo potvrđuju, kao što Jacksonova skupština izjavljuje, da su izabrani koji umru u djetinjstvu 'spašeni na drugačiji način od odraslih osoba koje može izvana pozvati služba Riječi', ostavljajući otvorenim pitanje jesu li djeca zlih spašena ili ne, budući da je ovo jedna od stvari za koje Mojsije kaže: 'Tajne stvari pripadaju Gospodinu, našem Bogu; ali one koje su otkrivene pripadaju nama i našoj djeci da vršimo sve riječi ovoga zakona.' — Pnz 29,29.”

Usko u skladu s gore navedenim je sljedeće iz uredničkih kolumni *Central Presbyteriana* (Richmond, Va.):

„Prezbitarijanci postaju ujedinjeni oko stare teme ograničenja pomirenja. U odnosu na milosrdnu sklonost Boga, ono je nedvojbeno bilo istovjetno s našom rasom. U odnosu na njegovu pravdu, bilo je osmišljeno isključivo za vjernike. Cijela nevolja oduvijek proizlazi iz naše nesposobnosti da pomirimo osjećaje i namjere jednog beskonačnog bića. Biblija nas ne zbunjuje. Ona nas uvjerava da Bog 'svojevoljno ne muči' svoj narod, a ipak ga muči. Naravno, on može nevoljno uništiti svoje neprijatelje. Ali mi ne možemo shvatiti takve činjenice, kao ni načine djelovanja božanske pravde.”

Ti su urednici, imajte na umu, također napredni mislioci u usporedbi s masama svojih čitatelja. Kako

im nažalost nedostaje „ključ znanja!” (Luka 11,52). Upućujući na prve citate iz Svetog pisma (Psalam 58,3): kako je očito da je istina – da nasljeđe obilježava svakoga, više ili manje, od rođenja! Poteškoća je stanovita teološka teorija koja nema utemeljenje u Svetom pismu – koja tvrdi da je svako dojenče besmrtno i da sadašnji život, dug ili kratak, povoljan ili nepovoljan, predstavlja jedinu priliku u kojoj se ikada može uživati da se promijeni karakter i postane sposoban za sretnu vječnost. Stoga su djeca zlih, začeta i rođena u grijehu i pokvarenosti (kao i sve čovječanstvo, više ili manje), nespremna za vječnost blaženstva, i prema tome, tu vječnost moraju provesti bez blaženstva – u boli i užasu. Prihvatite pogrešnu premisu i neće trebati dugo da se dođe do ovog zaključka. Ali neka ti isti razumni ljudi oslobode svoje umove lažne premise i neka se drže samo Svetoga pisma, i neće im biti teško dostići razuman i biblijski pogled na taj predmet. Trebaju imati na umu da se nijedno dijete ne rađa besmrtno, nego da je istina, kao što Sveto pismo kaže, da „samo Bog ima besmrtnost”. Tada će biti spremni vidjeti da smrt ne znači život i da uništiti ne znači sačuvati: da kada je Bog objavio „Sve će zle uništiti”, on je to i mislio. Kad je izjavio: „Duša koja griješi umrijet će”, to je i mislio. Kazna za oca Adama, a preko njega i za svu njegovu rasu, jest smrtna kazna; i djeca i svi umiru zbog Adamova grijeha (Rimljanima 5,12). Najgore, stoga, što bi moglo zadesiti djecu opakih bilo bi – smrt.

Dakle, koja je biblijska nada za djecu zlih? Odgovaramo da je točno ista kao i za djecu svetaca, naime, da je Krist Isus, naš Gospodin, okusio smrt za svakog čovjeka kada je okusio smrt za Adama; jer su svi bili pod Adamovom osudom na smrt. Bio je to grijeh neposlušnosti jednog čovjeka koji je donio kaznu svima i, prema tome, otkupnina jednog bila je otkupnina svih; kao što je pisano: „On je pomirnica [zadovoljština] za naše grijeha [grijehe Crkve], i ne samo za naše, nego i za grijeha svega svijeta.” Djeca zlih su, dakle, otkupljena u najapsolutnijem smislu – od potpune osude smrti. Doista, nitko osim grešnika nije ni bio otkupljen, jer „Krist je umro za bezbožnike” – svi su bezbožnici, svi su grešnici; dakle, svi umiru i svi trebaju biti otkupljeni, inače ne bi imali nade u uskrsnuće.

U Mileniju (doba uskrsnuća) djeca vjernika imat će mali početak ispred djece nevjernika, u smislu da će imati manje pokvarene organizme kada se probude. Ali pod velikim procesima podizanja koji će tada biti na djelu, takvi će nedostaci uskoro biti prevladani, i svi će biti dovedeni do potpunog poznavanja istine i do potpunih mogućnosti za potpunu obnovu (Djela 3,19-23)

natrag u sve ono što je otac Adam izgubio za sebe i sve svoje potomstvo. U onaj dan više neće biti poslovice da su očevi jeli kiselo grožđe [grijev] i da su njihovoj djeci trnuli zubi; jer tada će „svaki čovjek [koji će umrijeti] umrijeti za vlastitu nepravdu” – „duša [osoba] koja zgriješi umrijet će.” — Ezek. 18,2.4; Jer. 31,29.30.

Kako su razumni Božji putovi! I kako su jasno navedeni u Riječi — za one koji imaju oko i uho vjere; za one koji slušaju božansku Riječ, a ne vjerovanja mračnog vijeka.

U odnosu na drugi citat: On pokazuje koliko je pogreška zbunjujuća i nezadovoljavajuća za njezine najtoplije poklonike. Pošteni umovi i dobra srca uzalud se trude pomiriti ideju pravde, dobrih osjećaja i namjera sa stvaranjem milijuna stvorenja s predznanjem da će iz bilo kojeg razloga njihovo postojanje biti vječna bijeda – mučenje. Čudo je da će se inteligentni ljudi držati takvih nedosljednosti – jednostavno zato što su one stare i prosijede. Zašto se ne mogu vratiti još starijoj teoriji Biblije, lijepoj, jednostavnoj, razumnoj, veličanstvenoj? Je li to zato što ih Sotona zasljepljuje strahom – strahom da su dobre, razumne, pravedne misli prema Bogu i tumačenja njegove Riječi zablude Protivnika? Ah, da; Gospodin je sve to predvidio i izjavljuje: „Njihov strah prema meni [nije od mene; niti sam učinio niti rekao nešto što bi zaslužilo takve osjećaje, nego] je naučen iz ljudskih propisa.” — Iza. 29,13.

Biblija obranjena – prof. G. F. Wright, LL.D.

„Budući da je Biblija otkrivenje posredstvom ljudskog jezika, mora se tumačiti u skladu s prihvaćenim književnim standardima. Upućena je osobama za koje se pretpostavlja da imaju uobičajeno razumijevanje i zdrav razum, i od kojih se s pravom može očekivati da će joj dati tretman koji bi se smatrao pravednim u tumačenju bilo kojeg drugog književnog dokumenta. Zanimanje za Bibliju uglavnom se održava činjenicom da je toliko raznolika u obliku da nikada ne postaje monotona. U njoj ne nalazimo samo povijest, biografiju i genealogiju, nego i poeziju, prisposode, basne, vrhunska retorička obraćanja i pozive te proročanska predviđanja budućnosti.

Figurativni jezik općenito

„Jedno od najvažnijih pravila tumačenja je da obični jezik treba tumačiti u skladu s poznatom prirodom predmeta. Uvijek se pretpostavlja da osoba kojoj se obraća ima znatnu količinu znanja koje se može učiniti temeljem nastave i daljnjeg proširenja. Ovo se može ilustrirati analizom gotovo svake rečenice koja se može napisati. Kada se, na primjer, koristi riječ 'donijeti', ona ima široku lepezu mogućih značenja, koja je u svakom slučaju ograničena impliciranim, ali neizraženim stanjima poznatima

govorniku i osobi kojoj se obraća. Ako se kaže: 'Donesite mi knjigu', knjiga će biti donesena glavnom silom. Ako sudac kaže: 'Uvedite zatvorenika', šerif će ući sa zatvorenikom koji hoda uz njega, potaknut samo takvim pokazivanjem sile koliko je potrebno da se prevlada nevoljkost zatvorenikove volje. Ako majka kaže svome sinu: 'Dovedi svog prijatelja kući sa sobom na čaj', on bi bio vrlo čudan dječak koji bi pomislio da, kako bi poslušao naredbu, mora uzeti svog prijatelja u ruke i nositi ga, ili opasati mač i pištolj kako bi ga prisilio da dođe. Jednostavnim pozivom on će postići svrhu. Sva potrebna sila je ona koja će postići cilj.

„Ne može se napraviti veća pogreška u tumačenju jezika nego uvijek inzistirati na strogo doslovnom ili etimološkom značenju riječi. Sav je jezik više ili manje figurativan. Riječi počinju značiti ono što upotreba i kontekst stavljaju u njih. Na primjer, riječ 'proizvodnja' doslovno znači izrađeno ručno – to je značenje latinskih riječi koje ju sačinjavaju. Ali sada se gotovo ništa ne radi ručno. Ipak, još uvijek govorimo o proizvodnji svih vrsta robe i proizvoda.

„Prije stotinjak godina kaputi koje smo nosili bili su doslovno proizvedeni. Vuna se s ovaca strigla ručno, a naše bake su je grebale u kolute, ispredale u pređu i ručno tkale u tkaninu. Sada se, naprotiv, vuna striže s ovčjih leđa u Australiji pomoću stroja, baca u parobrode uz pomoć velikog uređaja za dizanje i istovaruje u Liverpoolu na isti način, a odatle se prevozi željeznicom do jednog kraja velike tzv. 'manufakture', gdje se predaje strojevima različitog i kompliciranog karaktera, koji je na drugom kraju pretvaraju u tkaninu gotovu za krojača. Bio bi dosadan tumač i oštrouman kritičar onaj koji bi inzistirao na tome da svatko tko kaže da je ovu tkaninu proizveo Jonas Barnes & Co., mora misliti da je Jonas Barnes & Co. stvarno izradio tkaninu ručno. Svi znaju da se s pravom može reći da Jonas Barnes proizvodi svu tkaninu koja izlazi iz njegove tvornice, iako ne radi ništa osim što sjedi u svom uredu i izdaje naredbe. Jer dobro je poznato načelo tumačenja da se za osobu ispravno kaže da čini sve što postiže putem svojih zastupnika. General Grant zarobio je generala Leeja kod Appomattoxa, iako on sam nije pucao iz pištolja i bio je daleko u pozadini vojske kada je ovaj stvarno bio zarobljen. Ali za njega se ispravno kaže da je učinio sve što je postigla vojska kojom je upravljao.

Biblijski jezik je figurativan

„Primjena ovih i drugih sličnih načela na tumačenje Biblije odmah će osloboditi njezine pisce velikog broja apsurdnih optužbi za neznanje i nedosljednost te razviti duboku, skladnu i uzvišenu koncepciju prirode koja bi mogla izazvati divljenje svih razreda koji imaju privilegiju čitati je i proučavati.

„Pjesničke slike koje opisuju attribute i djela Stvoritelja toliko su hrabre i upečatljive da bi se činilo nemogućim za bilo koju osobu zdravog razuma da ih degradira na nisku razinu puke doslovnosti. Kada sveti pisac govori o Gospodinu kao o ostvarenju nečega 'snagom svoje desne ruke' ili time što je 'natjerao svoje lice da nas obasja', činilo bi se nemogućim da bilo koja osoba s uobičajenim iskustvom u korištenju jezika inzistira na tome da ovi izrazi nužno impliciraju da Božansko biće postoji u ljudskom obliku i zapravo ima lice, ruke i prste poput čovjeka, iako psalmist govori o nebesima kao o 'djelu Božjih prstiju'. S jednakim razlogom puki literalist bi morao reći da je psalmist mislio da Gospodin ima perje i krila, budući da je rečeno da će one koji mu vjeruju pokriti 'svojim perjem' i skloniti ih 'pod svoja krila', dok malo prije u ovom istom psalmu (Psalam 91) predstavlja Svemogućeg kao onog koji ima 'sjenu' pod kojom mogu boraviti njegova djeca.

„Sve ovo naglašava činjenicu da je ljudska priroda ostala praktički nepromijenjena od početka. Upotreba jezika, koja je najkarakterističnija osobina čovjeka, bila je praktički ista u svim razdobljima. U ranim vremenima, kao i danas, ljudi su znali kako koristiti figurativni i retorički jezik kako bi ga učinili učinkovitim. Posve je vjerojatno da su imali to znanje o prirodi stvari koje je proizašlo iz uobičajenih životnih iskustava, koje nazivamo zdravim razumom, i koje im je omogućilo razumjeti da kada se o Bogu govori kao o njihovom 'Suncu', 'Štitu' i 'Snažnoj kuli', riječi su prenijele uzvišeno duhovno značenje daleko bogatije i potpunije od njihovog običnog doslovnog značenja.

„Kada, dakle, pristupimo onim dijelovima Biblije koji se izravnije i specifičnije bave konstitucijom svemira i stvaranjem svijeta, ne trebamo se iznenaditi kad nađemo jezik koji se koristi na način koji je prikladan da nam pruži najuzvišenije poimanje značaja činjenica, a da nas pritom ne veže za dosadno doslovno značenje riječi ili nužno ne prenosi lažna shvaćanja iskrenim i promišljenim ispitivačima.”

Značenje velikog porasta glasova socijalista

Izvlačimo sljedeće izvratke iz *Chicago Record-Heralda*:

„Nijedna stvar na nedavnim izborima nije privukla više pozornosti od velikog porasta glasova socijalista. Ljudi svih klasa pitali su jedni druge: Što to znači? Koji je bio uzrok koji je naveo 300.000 ljudi da daju svoje glasove za načela socijalizma, i što to znači za budućnost? Nekima je to prijeteća opasnost, a drugima obećanje nade. Svi priznaju da će od sada socijalizam biti čimbenik s kojim se treba pozabaviti u političkim borbama Amerike. Stranka koja ima 300.000 glasova i bira pet članova u zakonodavno tijelo u Montani te tri u Massachusettsu, a pritom dolazi blizu izbora u

velikom broju drugih mjesta i, za razliku od Populističke stranke i većine drugih takozvanih manjih stranaka, ne pokazuje tendenciju koncentracije na posebnim mjestima, sigurno je sila vrijedna razmatranja.

„Ovaj iznenadni rast ne duguje svoje podrijetlo u potpunosti aktivnoj propagandi koja se provodila. Naprotiv, rast ove propagande sam je po sebi gotovo isto toliko znak rasta uvjeta koji proizvode socijalizam koliko i uzrok izbora socijalista...”

Ulazi u sindikate

„Jedna od najupečatljivijih faza njegovog nedavnog razvoja bio je nagli rast među sindikatima. Svatko tko je obratio i najmanju pozornost na događaje u radničkom svijetu morao je primijetiti čudesan porast članstva i snage organiziranog rada. Ali korak po korak s ovim rastom veličine i moći sindikata došlo je do odgovarajućeg povećanja socijalističkog raspoloženja unutar njih. Deklaracija 150.000 članova Američkog radničkog sindikata za socijalizam na njihovoj konvenciji u Denveru prije nekoliko mjeseci i tijesno glasovanje u Američkoj radničkoj federaciji u New Orleansu u novije vrijeme dva su primjera.

„Socijalistička partija, dakle, nastaje kao izrazito klasna stranka. Ona ne nastaje kao rezultat propovijedanja klasne mržnje, kako bi njezini neprijatelji izjavili, već nastaje zato što je kapitalizam razvio klasne suprotnosti. Daleko od nastojanja da uvijekveći klasnu mržnju, Socijalistička partija jedina je stranka koja se jasno zalaže za ukidanje klasnih suprotnosti koje rađaju klasnu mržnju jednim mogućim sredstvom – ukidanjem ekonomskih suprotnosti iz kojih te klase proizlaze...”

Očekuju se veliki dobitci

„Od Socijalističke partije može se očekivati ogromna zarada brzih dobitaka u sljedećih nekoliko godina zbog činjenice da je izuzetno brza evolucija, o kojoj se ranije govorilo, uzrokovala da ekonomski razvoj ove zemlje ide daleko ispred propagandnog pokreta socijalizma. Ekonomski razvoj sada je interes radničke mase učinio identičnim ciljevima i namjerama Socijalističke partije. Ostaje samo da propagandisti socijalizma ukažu i demonstriraju ovu činjenicu masi radnika kako bi osigurali njihovu podršku. To se radi vrlo velikom brzinom. Naklada njezinih izdanja raste gotovo nevjerojatnom brzinom, a broj agitatora još brže.

„Štoviše, postoji nešto što razlikuje Socijalističku partiju od svake druge stranke, a to je da je praktički svaki član propagandist i rad na vođenju kampanja nije prepušten stranačkom stroju. Iz ovih razloga brzi rast socijalizma na posljednjim izborima samo je predokus onoga što će budućnost donijeti.”

Njemački Kaiser se upravo predao Agrarnoj stranci i, suprotno svojim preferencijama, pristao na carine na hranu – kako bi izbjegao socijalističku dilemu i sačuvao poljoprivredni element kao svoje prijatelje.

Rimokatolički trijumfi

Istaknuti protestantski pisac i crkveni povjesničar, dr. Kolde, raspravljajući o nedavnom napretku rimokatolicizma u *Neue Kirchliche Zeitschriftu* (Leipzig), kaže:

„Malo ljudi, i to samo oni koji proučavaju suvremene činjenice u svjetlu crkvene povijesti, u potpunosti cijeni fenomenalan napredak koji je Katolička crkva učinila tijekom posljednjih desetljeća, osobito kao moć u političkom svijetu i u osvajanjima novih sfera. Protestantima nije ugodno razmišljati o tome; no nepobitna je činjenica da od vremena Inocenta III. papinski sustav nije razvio takav sjaj i moć kao u današnje vrijeme. Ne katolički prinčevi, nego protestantski vladari su ti koji pokušavaju nadmašiti jedni druge u odavanju počasti pronicljivom mudracu koji sada zauzima prijestolje u Vatikanu, iako je to onaj isti mudrac koji je reformaciju više puta nazvao 'štetočinom'.

„U drugim aspektima crkva je fenomenalno narasla. Svake godine broj onih koji povećavaju redove vjerskih redova raste tisućama, a samo u Njemačkom Carstvu sada ih je 40.000. Još od vremena reformacije ovi redovi, osobito isusovački, nisu razvili snagu koju pokazuju u naše dane. Katolici kontroliraju parlamente i donose naše zakone, a u zemljama poput Njemačke, gdje su crkva i država ujedinjene, oni čak donose zakone koji reguliraju poslove Protestantske crkve. Svakim danom sve više dolazi do izražaja načelo da nije sposobnost i učinkovitost, nego odnos prema Katoličkoj crkvi ono što otvara put kandidatima za položaje u državnoj službi. Europski su državnici u velikoj mjeri, i u mnogim slučajevima, uglavnom pod utjecajem međunarodnih političkih stajališta koja mogu prevladavati u Vatikanu. Što je još znamenitije, ono što ambiciozni Inocent III. nije uspio postići, a protiv čega su se čak i katolički kneževi i biskupi stalno bunili – naime, dodjeljivanje položaja suca za međunarodne poteškoće Papi – to su vodeće protestantske sile Europe prvo dobrovoljno prepustile Vatikanu. Pruska, kao i Njemačka, prva od njih, također je prva priznala Kuriju kao političku silu ravnopravnu s drugim silama, poslavši veleposlanika u Vatikan.“

Što sudac Grosscup vidi

„Sigurno je da, kao nikada prije u našoj povijesti, postoji nekoliko milijuna muškaraca i žena odgojenih u industrijskim zanatima koji su sada bez vlasničkog interesa u zanatima kojima se bave. Ni manje ni više

nego Webster rekao je da najslobodnija vlada neće još dugo biti prihvatljiva ako je tendencija zakona takva da se stvara brza akumulacija imovine u nekoliko ruku, čineći većinu stanovništva ovisnom.

„Ako je to istina, dogodilo se da su iste godine koje su nam kao naciji donijele bogatstvo i veličinu donijele sa sobom i unutarnji nered koji će, ako se nastavi, ugroziti stabilnost same vlade.“ — *Sudac Grosscup u Lincolnu*, Neb., 15. prosinca 1902.

Prikazane strahote pakla

London, 7. prosinca. — *Pošiljka iz Rima za Daily Mail* kaže:

„Scena kojoj je nekolicina svjedočila, a koju će teško ikada zaboraviti, odigrana je danas u crkvi San Carlo alle Mortelle u Napulju. Održana je propovijed o 'Paklu'. Nadležni svećenik organizirao je realističnu pratnju propovjednikovih riječi i dao sakriti muškarce u raznim dijelovima crkve. Neki su bili u sakristiji, neki u ispovjedaonicama, a drugi iza oltara. Crkva je bila zamračena. Propovjednik je živim bojama prikazao strahote pakla. U pravim trenucima dolazilo je do bljeskova krvavocrvene svjetlosti, a skriveni ljudi zveckali su lancima, vrištali, zavijali i ispuštali druge odvratne zvukove koji su trebali simbolizirati mučenje prokletih. Skupština je uglavnom bila sastavljena od neuke i seljačke klase. Do određenog su stupnja praznovjerni. Predstava im je bila i previše realistična.

„Žene su postale histerične, smijale su se, plakale i vrištale. Uskoro je cijela zajednica bila u grčevima krajnjeg užasa. Muškarci su, zgrčeni od straha, potrčali prema vratima, razvalili ih i pobjegli. Tada je sve zahvatila panika i na ulice je krenula strahovita jurnjava. Žene i djeca padali su u nesvijest od straha. Muškarci i žene borili su se kao zvijeri da pobjegnu. Mnogi su ozlijeđeni, neki teže. Pozvana je policija, ali je događaj okončan. Izdan je policijski nalog kojim se sprječavaju daljnje propovijedi o 'Paklu' s takvim užasnim dodacima.“

„U one dane bilo je divova“

„Tko je J. Pierpont Morgan? On nije samo svjetski kralj financija danas, već i najveći financijer u cijeloj povijesti.

„On ima glas u kontroli nekretina kapitaliziranih u iznosu od 6.488.500.000 dolara – više bogatstva nego što je ikad bilo u rukama jednog čovjeka. Ovaj iznos je veći za više od 1.000.000.000 dolara od cjelokupnog godišnjeg prihoda 43 glavne nacije svijeta. Veći je za gotovo 2.000.000.000 dolara od cjelokupnog svjetskog zlata, kovanog i nekovanog, i veći je za gotovo 6.000.000.000 dolara od zlatnika i zlatnih certifikata u riznici Sjedinjenih Država, a iznos (550.000.000 dolara) u toj riznici trenutno je bez presedana.

„Kao čelnik svjetske transportne korporacije, sa 16 parobrodskih linija i 44 željeznička sustava, s 300 najvećih parobroda i 30.000 putničkih i teretnih vlakova, dvije grane koje predstavljaju kopnenu kilometražu od 108.500 i morsku tonažu od 12.000.000, on je veliki vozač i brodar svijeta.

„On je, kaže World, jedini čovjek na zemlji čiji su život osigurali engleski investitori i špekulanti na 2.000.000 dolara, koji su za to platili premiju od 9 posto. Isto bratstvo osiguralo je život kraljice Viktorije na 2.000.000 dolara.” — *Banking World*.

„ŠTO JE DOBRO, ČVRSTO DRŽITE.”

1. Solunjanima 5,14-28 — 25. SIJEČNJA

Naša je lekcija sažetak ispravnog stava koji Gospodinov narod treba zadržati kako bi mogao rasti u milosti i kroz vjernost konačno izaći kao pobjednik preko svog Otkupitelja. Iako su upućene svecima u Solunu, ove su plemenite riječi bile izvor snage, ohrabrenja i stege vjernicima u Kristu Isusu od njihova pisanja do danas. Nijedno Božje dijete ne može si priuštiti ignoriranje ili zanemarivanje ovih riječi božanskog savjeta, i u omjeru u kojem svatko od nas pazi na njih, naši će životi sigurno biti sličniji Kristu. Time ćemo biti ugodniji Gospodinu i na kraju potvrditi svoj poziv i izbor za sunasljedništvo s Njim u Milenijskom Kraljevstvu, Njegovoj slavi i Njegovoj službi svijetu čovječanstva. Uzmimo ove apostolske naredbe redom.

Apostol ne potiče samo starješine, kao da su posebna klasa koja vrši kontrolu i odnosi se prema braći kao prema svojim šticienicima; obraća se „braći” – cijeloj Crkvi, uključujući i sestre. Ali to ne znači da se savjet ne bi posebno odnosio na starješine, jer su bili odabrani među braćom kao najnapredniji u kršćanskom nauku i praksi te kao predstavnici Crkve da se posebno brinu za interese stada Gospodnjeg. Ove apostolske riječi odnose se na svakog člana stada u skladu s njegovim kapacitetom i sposobnošću, ali će prirodno doći s posebnom snagom na starješine koji su, pod Božjom providnošću, imali nadzor nad Njegovom Crkvom, „kako bi pasli stado” (Djela 20,28). Dok se, dakle, sva braća trebaju pobrinuti za izvršavanje ovdje danih zapovijedi, starješine u svakoj Crkvi trebaju osjećati posebnu odgovornost glede istih – odgovornost koja proizlazi iz položaja koji zauzimaju kao predstavnici Crkve, njezini stjegonoše.

Neuredni su ovdje suprotstavljeni slaboumnima ili malodušnima i slabima. Božje je uređenje puno reda, kao i slobode; i ispravno shvaćena, sloboda se najbolje može očuvati redom, a red se najbolje održava kroz razumno priznavanje osobne slobode. Pogreška koju često čine ne samo zemaljski zakonodavci i disciplinari nego i oni u Kristovoj Crkvi nalazi se na liniji krajnosti, bilo u jednom ili drugom od ovih smjerova. Neki pogrešno shvaćaju slobodu kao bezakonje, nered i neposlušnost. Drugi, s jednako dobrim namjerama, nema sumnje, skloni su provoditi red i poslušnost pravilima do te mjere da zasjenjuju individualne

slobode stada. Potrebna je velika milost na tom području kako bi se spriječilo trvenje među Gospodinovim narodom te očuvalo jedinstvo duha u vezama ljubavi i mira.

Ne smijemo imati takve lažne ideje o osobnoj slobodi koje bi ignorirale pravila, zakon i red u skupštinama Gospodnjeg naroda; a oni koji su skloni biti neposlušni, samosvjesni, koji se guraju naprijed bez zahtjeva Crkve, trebaju biti obuzdani – „upozoreni” – kako bi im se pokazalo da je njihov postupak u suprotnosti s duhom Gospodnjim i svim uređenjima koja su ustanovili apostoli, Njegovi predstavnici. Treba ih također „upozoriti” da bi njihov postupak značio štetu Crkvi, umjesto blagoslova, mira, radosti i razvoja; te štetu za njih same u smislu da bi to u njima razvilo borbenost ili samopoštovanje (koje je već preveliko) i tako ne samo naštetilo cilju već bi ih i spriječilo u postizanju karakterne sličnosti potrebne za udio u Kraljevstvu.

Ali dok bi neke možda trebalo upozoravati i držati pod kontrolom, drugi, malodušni i slabi, trebali bi pomoć, podršku i ohrabrenje. One prirodno povučene, nesigurne, bez borbenosti i samopoštovanja treba gurnuti malo naprijed kako bi iznijeli na vidjelo talente koje stvarno posjeduju, za vlastito ohrabrenje i za blagoslov cijelom domaćinstvu vjere.

„Budite strpljivi prema svima” čini se da podrazumijeva da bi uravnoteženiji među Gospodinovim narodom trebali sa suosjećanjem gledati i iskazivati strpljivu snošljivost prema gore spomenutim klasama – ne samo prema slabima i onima kojima nedostaje hrabrosti nego prema svima; uključujući i one koji imaju previše hrabrosti i samoinicijative. Sveto pismo nas opetovano opominje: „Potrebno vam je strpljenje”, i iz dana u dan napredna djeca Gospodnja shvaćaju istinitost toga te počinju cijeniti strpljenje kao jednu od glavnih kršćanskih milosti. (1) Rast u znanju pomaže nam rasti u ovoj milosti strpljivosti jer, kako sve više i više cijenimo strpljivost nebeskog Oca s nama, to nam pomaže primijeniti isto načelo prema drugima. (2) Dok shvaćamo veliku katastrofu koja je nad našom rasom kao cjelinom – naše palo stanje i kako je pad utjecao na neke više na jedan, a na druge više na drugi način (na neke uglavnom mentalno, na neke uglavnom fizički, a na neke uglavnom moralno) –

povećava se naše suosjećanje prema našim bližnjima i tako se povećava naše strpljenje u ophođenju s njima. Ovo je osobito istinito u odnosu na obitelj vjere, u kojoj prepoznajemo da su među onima koje je Bog milostivo pozvao neki u određenim pojedinostima možda manje manjkavi od nas samih, iako smo u drugima možda mi nesavršeniji. Pomisao da je naš nebeski Otac dao naklonost i pozvao bilo koga, trebala bi nas učiniti krajnje opreznima u tome kako surađujemo s Gospodinom u pogledu poziva i potaknuti nas da budemo što je moguće korisniji svima onima koji žele ići s nama stopama našeg Gospodina na uskom putu. Stoga bismo svakako trebali imati posebno strpljenje s braćom. — Rim. 14,15; 1. Kor. 8,11.

„Pazite da nitko nikome ne uzvratilo zlo za zlo.” Ova opomena ima posebnu snagu kada se prisjetimo koliko je zla bilo nagomilano na sljedbenike našeg Gospodina u to vrijeme; i da je sâm pisac, kao i oni kojima se posebno govorilo, mnogo propatio zbog svoje vjernosti u dijeljenju Riječi Gospodnje, Riječi života, dobre vijesti. Opomena znači da se Gospodinovi sljedbenici ne smiju pokušavati osvetiti svojim neprijateljima tako što će im uzvratiti zlo ili im se na bilo koji način „osvetiti”. Gospodinov poticaj jest da nastojimo uzvratiti dobrom za zlo koje primamo, a to uključuje i naš jezik i naše ponašanje: ne smijemo uzvraćati riječ za riječ, uvredu za uvredu, optužbu za optužbu, klevetu za klevetu ništa više nego udarac za udarac. To također uključuje i same naše misli, jer ne smijemo uzvraćati ni ljutnju za ljutnju, zlobu za zlobu, zavist za zavist. Dva zla nikada ne mogu učiniti dobro – dvije nepravde nikada neće učiniti ispravno. Naše suosjećanje prema našim zaslijepljenim neprijateljima očituje se u njegovanju strpljenja i snošljivosti prema njima u mislima, riječima i djelima. — 1. Pet. 2,21-23.

Gospodinov narod, toliko daleko od toga da se ikada okrene da bi uzvratilo uvredu za uvredu ili zlo za zlo, jedinstven je u tome da „uvijek slijedi ono što je dobro” – ono što je ispravno, ono što Gospodin odobrava. To će značiti da će svaki član Kraljevskog svećenstva težiti pravednosti u mjeri u kojoj je to njegova sposobnost – težiti svakom dobrom i plemenitom osjećaju te nastojati živjeti što je moguće bliže visokom standardu pravednosti, savršenstvu, koje je apsolutno prikazano u našem Gospodinu. Ovu težnju za dobrotom treba održavati ne samo među braćom, gdje svi ispovijedaju istu težnju, nego također i prema drugima – u našem ophođenju sa svijetom. Neki u svijetu mogu naučiti više o evanđelju kroz svjedočanstvo o našem izbjegavanju zla i našoj stalnoj potrazi za pravednošću, nego kroz bilo što što im možemo reći. Moguće je da će, kako budu razaznavali novi život u nama, postupno steći „uho da čuju” poruku dobre vijesti koja je izazvala ovu promjenu u nama.

Svjetovni duh ne odobrava ovaj dio apostolova savjeta, nego naprotiv potiče da trebamo postupati s drugima kao što se oni ponašaju prema nama – da trebamo „uzvratiti istom mjerom”, što znači da trebamo davati onoliko loše koliko smo i mi dobili. Izgovarajući što bolju riječ u svoju korist, oni ponekad optužuju Gospodinove sljedbenike za kukavičluk. Hrabrost je jedna od plemenitih osobina čovječanstva, a za neke je prilično teško iskušenje da ih se smatra plašljivima ili bez hrabrosti; i takvima je ova naredena suzdržanost riječi i djela posebna kušnja. Nije istina, međutim, da Gospodinov savjet naginje feminiziranosti ili nedostatku hrabrosti. Ovo je pitanje dobro navedeno u riječima drugoga autora, kako slijedi:

„Jedna značajka koja se jasno ističe u društvu koje su utemeljili Krist i Njegovi apostoli izvanredno je junaštvo koje su pokazali pred smrću i mučenjima, i to ne samo muškarci, već i nejake žene i nježna djeca. To je zadivilo poganske suce koji su težili za snagom uz pomoć filozofije. To je zadivilo divlje divljake, koji su blagost pogrešno smatrali kukavičlukom, kada su otkrili da je teže prestrašiti misionara koji je došao s Evanđeljem nego osvajača koji je došao u bojnom redu. Tiha izdržljivost može biti herojskija od nasilnog otpora, a kršćanski zakon krotkog podnošenja osobnih uvreda i ozljeda teži razvoju najveće hrabrosti i istinske muškosti. Ne postoji ništa hrabrije, herojskije u čitavoj povijesti nego živjeti u skladu s ovim pravilom.”

„Svagda se radujte!” isti je poticaj koji smo u našoj posljednjoj lekciji vidjeli kako apostol šalje Filipljanima. Kršćaninova radost nije histerična, već utemeljena na utvrđenim načelima, na obećanjima i utješnim jamstvima božanske Riječi koja stoji čvrsto usred svih oluja, kušnji i šokova života.

„Molite bez prestanka! Na svemu zahvaljujte.” Samo donekle napredni učenici u Kristovoj školi spremni su jasno razumjeti ovaj poticaj. Predajući svoju volju i sve interese sadašnjeg života Gospodinu, mijenjajući zemaljske interese za nebeske, Gospodinov narod manje je od drugih raspoložen da se neprestano moli za zemaljska dobra. Usmjerivši svoje osjećaje prema gore navedenim stvarima, njihove se molitve odnose na te stvari — nebesku odjeću, nebesku hranu, nebesku naklonost. Njihove su molitve posebno usmjerene na takvo vodstvo božanske providnosti i takvu pomoć božanske milosti koja će im omogućiti da se uvijek raduju takvim iskustvima koja njihov milostivi Gospodin može smatrati najboljima za njihov duhovni razvoj. Sve više i više pronalaze da se njihove molitve sastoje od zahvaljivanja za već primljene blagoslove, kao i za one koji tek dolaze, a koje hvataju rukom vjere.

Njihove su molitve neprestane, jer imajući stanje srca koje je u zajedništvu s Gospodinom i potpuno posvećeno vršenju Njegove volje, ne samo da mole

Njegov blagoslov na početku svakog dana i iskazuju svoje zahvale na kraju svakog dana, nego se u svim životnim poslovima nastoje sjetiti da su sve svoje posvetili Gospodinu i vjerom se ugledaju na Njega u svim životnim situacijama. Razmjerno važnosti svojih pothvata, oni po vjeri shvaćaju povezanost Božje providnosti sa svim interesima života i zahvaljuju u skladu s tim. Ovo je Božja volja u vezi s nama; On želi da živimo u takvom stavu stalnog poštovanja prema Njegovoj volji i prema Njegovom blagoslovu, i On to želi za nas jer će to biti stanje najpovoljnije za naš napredak na uskom putu, koje će nam najbolje pomoći da svoj poziv i izbor učinimo sigurnim.

Nakon što je sažeto naveo da je ispravan stav Crkve prema Gospodinu stalna radost, molitva, zahvaljivanje te prihvaćanje Njegove božanske providnosti, apostol ih zatim kratko opominje u pogledu odnosa jednih prema drugima u Crkvi, u njihovoj zajedničkoj gozbi s Riječi Gospodnjom, rekavši:

„Duha ne gasite.”

„Ne prezirite proroštva.”

„Sve provjeravajte; držite se onoga što je dobro.”

„Klonite se svakog oblika zla.”

Slijedeći ove opomene, njihovo bi zajedništvo u Gospodinu bilo još isplativije – njima bi se, kao zajednici Gospodinovih sljedbenika, pomoglo da napreduju još više prema velikom standardu na koji smo pozvani. Duh Gospodnji među Njegovim narodom uspoređuje se s „plamenom svete ljubavi” prema Gospodinu i svemu što je povezano s Njegovim djelom: taj se plamen pali kroz božansku poruku u svakom pojedinačno, kada je začet od Svetog Duha, i pripada, dakle, Crkvi skupno, pod vodstvom toga duha. U omjeru kako Crkva bude rasla u znanju, ljubavi i zajedništvu s Gospodinom, ovaj „plamen svete ljubavi” učinit će je svjetlom u svijetu, kao grad na gori koji se ne može sakriti. Ovo je različita figura od upotrebe vatre kao simbola uništenja.

Istina, plamen svete ljubavi ne proždire i ne uništava grijeh, nego suglasje s grijehom; grijeh nije dio novog stvorenja, koje mu se protivi i želi ga uništiti da bi svjetlo pravednosti i istine moglo što jače sjati. Ovaj „plamen svete ljubavi” može, doista, progutati naša smrtna tijela, kao žive žrtve u službi istine; ali s takvom je potrošnjom novi um potpuno u skladu te se raduje shvaćajući da ima trajno prebivalište na nebu, smatrajući pritom potpunom radošću što se smatra dostojnim trpjeti za Gospodinovu stvar. Što više gori taj „plamen svete ljubavi”, pojedinačno i skupno u Crkvi, to će veći biti napredak u svim dobrima. Stoga trebamo biti posebno na oprezu da naše riječi i ponašanje, kao i opće upravljanje interesima Siona u našoj sredini, dopuste ovom duhu ljubavi da ima slobodan tijek u svim našim srcima i životima – da se ne ugasi ni lažnim doktrinama, ni formama i

ceremonijama, ni previše krutim pravilima, ni svjetovnim duhom, ni brigama ovoga života, niti bilo kojom drugom stvari, okolnostima ili stanjem pod našom kontrolom.

Crkva ne treba prezirati proročanstva: apostol ne misli da ne trebamo prezirati proročanstva svetih ljudi iz davnine koji su govorili potaknuti Svetim Duhom – bilo bi nepotrebno upozoravati Crkvu na tu temu. Poticaj je da ne preziremo proročanstva koja se mogu dogoditi među nama. Kao što smo prethodno vidjeli, dar proroštva u smislu predviđanja nadolazećih događaja bio je u određenoj mjeri u Crkvi u apostolovo vrijeme kao jedan od darova duha, da označi Gospodinov narod i pomogne u njihovom uspostavljanju u vrijeme kada su nadahnute poruke Gospodnje bile nedostupne. Nalazimo, međutim, da je apostol često koristio ovu riječ „proročanstvo” u odnosu na javni izričaj, deklamaciju, propovijed. Prve su crkve bile navikle na opća okupljanja radi uzajamne pomoći i izgradnje, i možda su bile u opasnosti da više razmišljaju o darovima čuda i jezika nego o povezanom i logičnom govoru u pogledu istine. Apostol ističe da bez odbacivanja drugih blagoslova, ovaj ne treba prezirati – naš Gospodin je bio propovjednik; apostoli su bili propovjednici, a Gospodin je od tada podigao učitelje među svojim narodom. Stoga se takvo služenje ne smije prezirati niti ignorirati.

Živimo u vremenu kada je istina upravo obrnuta; kada postoji opasnost da se previše vremena i pažnje može posvetiti propovijedanju, a nedovoljno drugim metodama usađivanja istine i ohrabivanja stada Gospodnjega, „izgrađujući se i nadograđujući u najsvetijoj vjeri” – kada se također puno oslanja na vođu i povezani diskurs.

„Ispitajte sve, što je dobro čvrsto držite.” Koliko god bi ikad trebali poštovati proročanstva ili javno propovijedanje, Gospodinov bi narod trebao naučiti proporcionalno ne primati ono što bi mogli čuti bez odgovarajućeg ispitivanja i kritike. Trebali bi dokazati sve što čuju, provoditi razlikovanje umom što se tiče onoga što je logički i biblijski potkrijepljeno, od onoga što je puko nagađanje i možda sofizam. Trebali bi dokazati ono što čuju s ciljem da čvrsto drže sve što izdrži test božanske Riječi i pokaže se u skladu sa Svetim Duhom; i jednako bi brzo i temeljito trebali odbaciti sve što neće izdržati ove testove. Nažalost, narod Gospodnji danas itekako treba posvetiti pažnju ovoj opomeni, jer mnogo se toga prikazuje u ime Gospodnje i kao nauk Njegove Riječi što nije ni logično ni biblijsko – što nije potkrijepljeno ni slovom ni duhom Riječi; mnogo toga što nije dobro i što treba odbaciti. Kada bi takvo razlučivanje prevladalo među posvećenicima Gospodnjim, koliko bi pljeve takozvanog „pravovjerja” bilo odbačeno i kakva bi

samo glad, žeđ i potraga uskoro nastala za dobrom Riječi Božjom koja bi izdržala te provjere! Svesrdno poslušajmo apostolovu opomenu u vezi s tim.

„Suspregnite se od svega što nalikuje na zlo.” (Vel. Ver.) To prenosi apostolovu misao. Postoje različita zla koja se pojavljuju: neka u svojoj pravoj odvratnosti, a neka pod plaštem licemjerja. Neka otvoreno i hrabro priznaju svoj zao karakter te nastoje namamiti Gospodinov narod na grijeh; druga bi, oblačeći se u anđele svjetlosti, nastojala zavesti i prevariti. Poticaj je da se svemu što je zlo, bilo da ima dobar ili loš oblik, treba oduprijeti i suprotstaviti se. Ne smijemo s nekima reći: „Činimo zlo da bi uslijedilo dobro.” Gospodinov narod mora biti odan načelima pravednosti pod bilo kojim i svim okolnostima. Učiniti drugačije sigurno bi značilo potkopati karakter koji nastoje izgraditi.

Uzdržavati se od svake pojave zla druga je misao – drugačija od onoga što bi opravdavale apostolove riječi u izvorniku; ipak, to predstavlja zdravo načelo. Svakako bismo se trebali suzdržavati ne samo od zlih stvari, bez obzira na njihov oblik ili ruho, već bismo se trebali suzdržavati koliko god je to moguće od činjenja stvari za koje znamo da su dobre, a koje bi naši prijatelji ili bližnji mogli pogrešno shvatiti i smatrati zlim stvarima. Duh zdravog razuma nalaže da ne samo zlo u svakom njegovom obliku, nego i sve što ima zao izgled treba izbjegavati, kako bi naš utjecaj za Gospodina i istinu bio što veći.

Na kraju apostol izriče svoj blagoslov. To je zaziv – izraz želje njegova srca u njihovu korist – da ih Bog mira u potpunosti posveti. Time naglašava činjenicu da Bog nije Bog zbrke, anarhije, nemira i nereda, nego Bog mira; i da ćemo u mjeri u kojoj smo poučeni o Njemu u Kristovoj školi postati ljubitelji mira, a mir će Božji prebivati u nama i obilovat će u nama sve više i više. To će učiniti da ne budemo besplodni u pogledu svetog karaktera te će nas učiniti zagovornicima i promicateljima mira u našim riječima i djelima. Kao što je pisano: „Blago mirotvorcima, jer će se oni sinovima Božjim zvati.” Mir u srcu, koji se očituje u izgledu, riječi i ponašanju je, kako apostol nagovještava, dokaz potpunog ili cjelovitog odvajanja, te dokaz da je Božji Duh došao u tako posvećeno srce i ispunjava ga svojim mirom – mirom Božjim koji nadilazi svaki razum.

„I neka tvoj duh, duša i tijelo budu očuvani cijelima, besprijekornima, za Dolazak Gospodina našega Isusa Krista.” (RV) Apostol je to mogao misliti samo u odnosu na Crkvu kao cjelinu, a ne u pogledu pojedinih članova; jer on sigurno nije očekivao da će kršćani u Solunu bez iznimke živjeti do prisutnosti Gospodnje, baš kao što ni sam nije očekivao da će živjeti do tog vremena, te je tako i izjavio. (2. Tim 4,7.8; 2. Pet. 1,12-15). Apostola, dakle, ne treba shvatiti tako da govori o duhu, duši i tijelu svakog

pojedinih kršćanina u Solunu, nego o duhu Crkve, duši Crkve i tijelu Crkve. Drugim riječima, njegova je želja bila da Crkva u Solunu može nastaviti do potpunog kraja evandeoskog doba kao plemenita i vjerna zajednica Gospodinova tijela, puna Njegova duha i hrabra u svom radu. Naime, znamo da se apostolova dobra želja, odnosno molitva nije ispunila jer je ova zajednica, kao i druge koje je on osnovao, izumrla. Ne obazirući se s dovoljnom pažnjom na njegove naredbe i opomene, ne provjeravajući sve stvari, ne držeći se dobra, ne suzdržavajući se od zla i ne posvećujući se u potpunosti, duh Gospodnji u njihovoj se sredini ugasio i kao skupština su umrli, ili prestali postojati – svjetlo koje je blagoslovilo i potvrdilo neke prešlo je na druge strane, tražeći one „koji su prikladni za baštinu svetih u svjetlu.”*

„Vjeran je onaj koji vas poziva, koji će to i učiniti.” To što Solunska Crkva nije održana u skladu s apostolovom molitvom ne treba pripisati nevjernosti s Božje strane, nego nemaru i nevjernosti od strane onih kojima se apostol obraćao, odnosno njihovih nasljednika u toj skupštini. Tako je i sa svakim od nas koje je Gospodin pozvao. Na nama je da čujemo i poslušamo Gospodinovu poruku preko Njegovih slugu ako želimo učiniti sigurnim svoj poziv i naš izbor. Ako nismo raspoloženi čuti Njegovu poruku na način na koji ju je poslao, greška je na našim vratima. Vjeran je Onaj koji nas je pozvao, koji bi rado učinio za nas mnogo bolje stvari nego što bismo mogli tražiti ili misliti, ako prihvatimo Njegove pripreme u vjeri i slijedimo upute Njegove Riječi.

„Braćo, molite za nas.” U apostolu nije bilo ničega papinskog ni gospodujućeg – nikakav osjećaj nadmoći nad ostalima iz Gospodnjeg stada koji bi značio da on može moliti za njih u njihovu korist, a da njemu ne trebaju njihove molitve. Sličan je duh svih koji su u ispravnom odnosu s Gospodinom – duh poniznosti i uvažavanja svih ukućana vjere te njihovih molbi kod prijestolja milosti – spoznaja da najponizniji od Gospodinova naroda ima pristup prijestolju nebeske milosti i može ondje steći milost i naći snagu za pomoć u svakoj potrebi.

„Pozdravite svu braću svetim poljupcem.” To je bio drevni stil pozdravljanja koji odgovara našem današnjem stilu pozdravljanja rukom, šeširom ili rukovanjem. Običaj da se muškarci međusobno ljube još uvijek postoji u istočnim zemljama. Apostolova misao je da treba postojati potpuna srdačnost među svima koji tvrde da su članovi tijela Kristova, i da se to zajedništvo treba očitovati uobičajenim oblikom pozdrava, ma kakav razuman oblik to bio. Moguće je da je mislio na „pozdravite” itd., implicirajući da bi

*Pitanje što je duša, što je duh, a što tijelo čovjeka obrađeno je u MILENIJSKOM SVANUĆU, sv. V., pogl. 8. i 12.

volio biti s njima i osobno ih pozdraviti, a sada je to učinio pismom.

Prije nego što je zazvao Gospodinov blagoslov na Crkvu, apostol je najstrože naložio da se ova poslanica ne smatra privatnom porukom ili pismom onima kojima je poslana, nego da se smatra njegovim obraćanjem cijeloj grupi Gospodinovih vjernih te da im se svima treba čitati. Čini se da se apostol bojao da bi među vodećom braćom mogao postojati duh cenzure koji bi ih mogao navesti da sačuvaju njegovu poslanicu za sebe i da je daju Crkvi iz druge ruke, bilo u cjelini ili u dijelovima, kako bi po njihovu sudu bilo razborito. Takav duh starješina bilo koje Crkve bio bi vrijedan osude. Božja Riječ je za Božji narod i tko god bi spriječio njezin tijek, sigurno bi uvrijedio samog Učitelja. Da su solunske starješine bile vjerne, vidi se iz činjenice da je poslanica predana Crkvi. Nekima je danas potreban oprez u ovom istom smjeru: mnogi propovjednici i učitelji su u Planu vjekova razabrali svjetlo Milenijske zore, ali umjesto da ga navijeste

drugima, nastojali su ga sakriti od Gospodnjeg naroda da bi ga mogli koristiti kao osobni iluminator kako bi zasjali pred svojim stadima. Oni ovo smatraju lukavim – „mudrim i razboritim” – zaboravljajući da Gospodin izjavljuje da skriva svoje duboke stvari od mudrih i razboritih i otkriva ih djeci (Luka 10,21). Vjerni riječima našeg Gospodina, ova klasa rijetko mnogo napreduje; istina prolazi dalje i uskoro su u relativnoj tami, jer nisu primili istinu iz ljubavi prema njoj, već iz ljubavi prema sebi (2. Solunjanima 2,10). Odanost Gospodinu, Njegovom stadi i Njegovoj Istini, kroz koji god kanal dolazila, zahtijeva da je svatko od nas naviješta u mjeri u kojoj je to naša sposobnost, i to u svojoj čistoći i što je brže moguće, u skladu sa stanjem i interesima onih za koje je to Gospodin namijenio – svoje stado. Pastire koji pasu sebe, a ne stado, Gospodin upozorava na svoje nezadovoljstvo i od njih se ne može očekivati da duhovno napreduju ili da na neki drugi način uživaju u svjetlu Gospodinova lica. — Ezek. 34,2.7-10.

„NA VREMENA NEUPUĆENOSTI BOG JE ZAŽMIRIO”

— DJELA 17,22-34 — 1. VELJAČE —

Ključni tekst: „Propovijedao im je Isusa i uskrsnuće.”

Progonstvo je pratilo apostola u Bereju, gdje smo ga u prethodnoj lekciji ostavili da podučava vrlo plemenitu klasu radoznalih i istraživačkih umova. Njegovi neprijatelji u Solunu otkrili su gdje se nalazi i smjesta počeli stvarati nemir – bez sumnje vjerujući da tako služe Bogu. Apostolu je moralo pomoći vlastito iskustvo progonitelja Kristova tijela da ima vrlo milosrdno gledište o onima koji su ga tako zlobno progonili. Dokazi o nadolazećoj nevolji bili su toliko jaki da su se berejski prijatelji bojali ukrcati ga u redovnoj luci u kojoj bi ga mogli prepoznati i predvidjeti smjer njegova putovanja, pa su stoga predrasude mogle otići s njim ili prije njega u nova polja; oni su ga stoga potajno požurili do obližnje morske obale, gdje je dobio obalni brod za Atenu. Apostol je, kao glavni glasnogovornik, „navukao vatru” svojih neprijatelja do te mjere da se čini da je njihova mržnja bila ograničena samo na njega – ne utječući na Silu, njegovog pratioca, niti na Timoteja, u to vrijeme njegovog pomoćnika ili slugu. Posljednja su dvojica ostavljena da ojačaju i ohrabre vjernike čija je vjera već bila utvrđena.

Pod tim je okolnostima apostol stigao u Atenu, nekada glavni grad svijeta u svakom smislu te riječi, ali još uvijek prijestolnicu u pogledu znanosti, umjetnosti, teologije i škola općeg obrazovanja – njegov trgovački i politički utjecaj otišao je u Rim s imperijalnom kontrolom. U Atenu su dolazili mladi iz bogatih svjetskih obitelji i mnogi drugi koji su imali posebnu žudnju za mudrošću – kako bi se poslužili učiteljima,

studijima i predavanjima – praktički jedinim sredstvom poučavanja u to vrijeme.

Da nije bilo čuda, nijedan drugi od apostola ne bi bio kompetentan osigurati saslušanje pred atenskim vijećem Areopaga — sastavljenim od učitelja raznih škola učenja i, općenito govoreći, od navodno najmudrijih ljudi svijeta. To što je apostol Pavao, bez uvodnih pisama, bez političkog ili drugog utjecaja koji bi mu poslužio u tu svrhu, za nekoliko dana uspio dobiti poziv da se obrati ovom veličanstvenom tijelu ljudi, jasno pokazuje da je on bio čovjek izuzetnog talenta, kao i učenosti. Ove prirodne osobine u njemu bile su osnažene duhom zdrave pameti, duhom Gospodnjim, duhom božanske objave, pravog evanđelja. Apostol je bez gubljenja vremena započeo svoj poseban rad: istina, prvo je napravio opći pregled glavnih obilježja gradskih atrakcija, zabilježivši njegove brojne javne kipove bogovima, čiji broj Plinije navodi kao preko tri tisuće u Neronovo doba. Dok je vršio ovaj pregled grada i razmatrao kako bi ondje najbolje mogao pokrenuti evanđeosku poruku, njegovu je pozornost privukao jedan oltar podignut „Nepoznatom Bogu”. Zadržao je ovo kao tekst za svoj glavni napor kada za to sazri vrijeme, a u međuvremenu je, kao i obično, započeo svoju službu odlaskom u židovske sinagoge. Ali, očito pronalazeći malo interesa ondje, pribjegao je javnim trgovima i tržnicama te raspravljao o vjerskim temama s brojnim studentima i drugima koji su se ondje okupili.

Među onima koji su ga čuli bilo je nekih ciničnog načina razmišljanja koji su rekli: „Poslušajmo što ovaj brbljavac govori.” Riječ „brbljavac” označava berača sjemena; inferencijalno [zaključno] znači da je apostol stekao samo mrvicu znanja, pokupio neko sjeme misli od drugih velikih učitelja i sada se pokušava postaviti kao učitelj. Drugi, skloni progonu, rekoše: „Čini se da je on pronositelj stranih bogova” – jer iznijeti bilo kakve čudne bogove u Ateni bio je zločin, s obzirom na to da se smatralo da su ih već imali u izobilju, i da bi priznanje da bi bilo tko mogao predstaviti novog boga o kojem atenski učitelji nisu ništa znali, bila uvreda za njihovo učenje i očita prijevara. To mu je, zajedno s apostolovim talentima, osiguralo saslušanje pred Areopagitima, odnosno Vijećem učenih. Upravo je to Vijeće imalo moć osuditi na smrt svakoga tko bi pokušao postaviti tuđe bogove u Ateni; i stoga je apostolovo saslušanje pred njima vjerojatno bilo, više ili manje, u prirodi suđenja za život, jer je propovijedao Isusa – nečuvnog boga među Atenjanima do ovog vremena – i uskrsnuće.

Apostolova tema vrijedna je naše pažnje. Činilo se da je pod božanskim vodstvom imao način najizravnije pristupiti suštini evanđelja, a ove riječi našeg ključnog teksta, „Isus i uskrsnuće”, stvarno su obuhvatile cijelo propovijedano evanđelje. Svijet je, pod božanskom osudom, bio mrtav ili na samrti: otkupna cijena, otkupna žrtva našeg Gospodina upravo je bila plaćena, a nada koja će se graditi na Njegovom djelu i biti objavljena ljudima bila je uskrsnuće mrtvih — nada da je smrt našeg Gospodina bila otkupna cijena za grijeh cijelog svijeta i da će kao rezultat toga, u Božje vrijeme, doći do buđenja mrtvih, i na kraju do potpunog uzdizanja do savršenstva života svih koji će prihvatiti Otkupitelja kao svog vođu i vodiča. Ovo je evanđelje koje bi se još uvijek trebalo propovijedati, ali koje je, zbog raznih grešaka koje su se uvukle tijekom mračnog vijeka, bilo zamračeno i potisnuto do te mjere da je vrlo malo onih koji stavljaju bilo kakav naglasak na veliku doktrinu o uskrsnuću mrtvih, a neki čak izbacuju iz svojih učenja „otkupninu za sve” koju je dao Isus.

Pred našim umom možemo zamisliti apostola kako se obraća Vijeću na Marsovom brdu (Areopagu), sastavljenom od „najplemenitije krvi Atene, prvih političara, prvih govornika, prvih filozofa; prema tome, najuzvišenijih, ne samo Atene nego i Grčke, i, doista, cijeloga svijeta, pod čiji su nadzor 'došle transakcije narodne skupštine, vjera, zakoni, moral i stega'.” Sada je apostol imao koristi od teksta koji je pronašao. On mora dokazati ovim ljudima da on nije bio začetnik nove teologije, već stare. Smjesta je iznio svoj argument, ne nepristojnim jezikom naše hrvatske zajedničke verzije (prijevoda), nagovještavajući da su njegovi slušatelji neznalice i praznovjerni, već, naprotiv, pohvalnim jezikom, koji mi parafraziramo:

rekao im je – „Ja sam shvatio da vi Atenjani poštujete sve što je božansko. Uvjerenje u to došlo mi je dok sam prolazio kroz vaš grad promatrajući razne dokaze vaše pobožnosti, a među drugim oltarima primijetio sam jedan s natpisom: 'Nepoznatom Bogu.' Informacije u vezi s ovim Bogom ja iznosim. On je Bog koji je stvorio svijet i sve što je u njemu, i Gospodar je neba i zemlje, prevelik da bi boravio u bilo kakvim hramovima napravljenim rukama, jer On je Gospodar neba kao i zemlje; niti On može primiti službu iz naših ruku, jer On ne treba ništa što mi možemo dati, nego je autor života, daha i svih stvari; On koji je sâm stvorio svaki narod ljudi koji žive po cijeloj zemlji – i čak su i svi njihovi poslovi podložni Njegovim propisima i imenovanjima.”

Tako je pred njih postavio veličinu pravog Boga, nasuprot njihovim brojnim bogovima kojih su se bojali ili ih mrzili, koje su poštovali ili umirivali i čije su poroke i čestu nemoć priznavali. Apostol je tako donio svoja učenja unutar pravila i propisa, kao da to nije novo učenje, već potpunija objava Boga kojeg su njegovi slušatelji već priznali. I doista, tako uzvišena, tako plemenita, tako velika misao o Bogu morala je ostaviti dobar dojam na njegove slušatelje. Ne možemo sumnjati da su učenja Židova, dopunjena prikazima evanđelja, učinila mnogo da izdignu umove ljudi iz duboke degradacije koja ih je zadesila ubrzo nakon potopa, kao što je objasnio apostol. — Rim. 1,20-32.

Bog koji nije bio samo Bog jedne nacije, jednog grada ili jedne četvrti, već koji je stvorio sve rase i nacije, i koji je imao veze s usponom i padom naroda, bio je sasvim drugačiji Bog od bilo čega što je ikada prije bilo sugerirano umovima ovih filozofa. Jer, iako su Židovi propovijedali istog Boga, nedvojbeno je njihovo predstavljanje Njega kao Boga Hebreja moralo pogodovati dojamu da je svaki narod imao svog vlastitog boga ili bogove, zahtijevajući svoje štovanje, poštovanje, žrtve itd.

U recima 26 i 27 apostol implicira da je Gospodinovo uređenje nacionalnih poslova imalo veze sa širenjem znanja o Njemu samom, i doista nalazimo da je tako bilo. Dovodjenje svijeta pod uzastopna carstva – babilonsko, medo-perzijsko, grčko i rimsko – imalo je tendenciju ujediniti rasu do neke mjere i učiniti mogućim objavljivanje evanđelja. Tijekom grčkog razdoblja grčki je jezik bio raširen u raznim zemljama i još je uvijek zadržavao svoju nadmoć kao jezik svijeta, premda su uzde vlasti prešle u ruke Rimljana, pod čijim će pritiskom i ratobornom snagom svijet općenito biti zbližen mnogo više nego što je to ikada bio od vremena brkanja jezika u Babelu. Sve se to dogodilo u pravom trenutku što se tiče Božje naklonosti Izraelu po tijelu, Isusova rođenja, Njegova raspeća i skupljanja zrele „pšenice” iz tog naroda te raspršenja ostatka. Sve su te stvari, pod božanskim

nadzorom, radile u interesu čovječanstva, „da bi tražili Gospodina, ne bi li ga kako napipali i našli, premda nije daleko ni od koga od nas.” Apostol će pomagati svojim slušateljima u pronalaženju ovog pravog Boga, koji im je bio blizu i kojega su naznačili da žele upoznati kad su podigli spomenuti oltar.

Opisujući dalje pravog Boga, apostol je uvjeravao svoje slušatelje da nitko ne može živjeti, kretati se ili postojati, osim po moći i dobroj namjeri ovog velikog Boga. Njegove su riječi jednako istinite, bilo da ih ograničimo na nesavršeno postojanje sadašnjeg vremena i umiruće stanje svijeta sa samo iskrom života, ili ih primijenimo u punom smislu na Gospodinovu pripremu za budućnost putem procesa i uređenja obnove. Još uvijek želeći poništiti pomisao da je njegova poruka nova, apostol izjavljuje da su neki grčki pjesnici praktički izrazili ovu misao govoreći: „Mi smo također njegovo potomstvo.” Dovodeći um, dakle, do logičnog zaključka, on potiče da nas, ako smo potomci Božji, naše misli o božanstvu ne bi trebale navoditi da pravimo ili obožavamo slike bilo koje vrste, a koje su sve načinjene ljudskom rukom.

Apostolova je metoda vrijedna našeg nasljedovanja. Svi mudri ljudi ne vjeruju novostima i skloni su reći da sve što je vrijedno odavno postoji. Mi, poput apostola, trebamo nastojati pokazati da pravo evanđelje nije nova teologija, nego stara teologija; ne novo evanđelje, nego staro evanđelje — ono prorečeno Abrahamu; ono koje su anđeli na betlehemske ravnicama objavili kao „dobru vijest velike radosti koja će biti svim ljudima”; ono koje je proglasio sâm Gospodin Isus i svi Njegovi apostoli. U mjeri u kojoj želimo pokazati da danas prevladavaju pogreške, koje su imale svoje podrijetlo u „mračnom vijeku”, moramo pokazati da ne kujemo novu teoriju koja je jednako pogrešna, već da smo odbacili pogreške mračnog vijeka i vratili se prvim načelima, zapovijedima i uputama evanđelja, kako su ih najavili Gospodin i Njegovi ovlašteni predstavnici, apostoli.

Bilo je potrebno objašnjenje zašto je ovaj veliki Bog, koji je stvorio sve narode i upravljao njihovom dobrobiti, sve do sada zanemario poslati vijest Atenjanima. Apostol nije ulazio u potpuno objašnjenje stvari o kojoj njegovi slušatelji ne bi imali razumijevanja — nije pokušao pokazati kako je Bog u prošlosti samo davao pouke svijetu u pogledu plaće za grijeh, niti spominje kako je Abrahamovo sjeme bilo odabrano kao linija kroz koju su se božanski blagoslovi na kraju trebali prenijeti svim obiteljima na zemlji i da je Bog imao posla s Abrahamovim prirodnim sjemenom u prethodnih osamnaest stoljeća, stvarajući njihove tipove i kroz njih ilustrirajući napredak božanskog plana kako će se na kraju izvršiti. Nije također objasnio kako se Krist ponudio ovoj naciji Izraela i (u skladu s božanskim predznanjem) bio

odbačen, i da sada Bog traži duhovno sjeme Abrahama — duhovne Izraelce — da zauzme mjesto odlomljenih grana tjelesne kuće. — Rim. 11.

Zadovoljio se golom tvrdnjom istine da je u prošlim vremenima Bog „zažmirio” ili previđao, odnosno zanemario i nije obraćao pažnju na idolopoklonstva svijeta, ali da je sada došlo vrijeme za promjenu dispencije; da sada Bog šalje svoju poruku njima i svima koji su imali uši da čuju, naređujući pokajanje od grijeha i okretanje od idolopoklonstva pravom štovanju i pravednosti. Sasvim je moguće, iako izvještaj to ne navodi, da je apostol objasnio kako je temelj ili osnova ovog poziva na pokajanje bila činjenica da je Krist bio pomirnica (zadovoljština) za grijeh cijeloga svijeta — čisteći tako ljude od prvobitne osude na smrt i otuđenja od Boga te dopuštajući povratak u Njegovu naklonost tko god to hoće.

Riječ „jer” koja počinje u retku 31 ima poseban značaj koji se ne smije zanemariti. Bog poziva sve ljude da se pokaju i poprave, jer im je odredio dan suda — dan suđenja ili ispitivanja. Nije to suđenje za provjeru ili prosuđivanje jesu li ili nisu nesavršeni i pali, jer to Bog već zna, čak i bolje od nas, a Njegova Riječ izričito izjavljuje da „nema pravednika, ni jednoga.” Takvo suđenje, takav sudnji dan s ciljem da se vidi je li tko pravedan, bila bi farsa. Cilj dana suđenja ili presude na koji je Gospodin ukazao potpuno je drugačiji od ovoga.

To će biti dan suđenja ili sudnji dan da se vidi, ispita, da se dokaže tko od svijeta čovječanstva želi zajedništvo s Gospodinom, želi Mu biti poslušan, želi hoditi Njegovim putevima. Milenijsko doba je ovaj dan suda, a Gospodin nas uvjerava da će svakom pojedinom članu rase biti dana puna prilika da čuje, upozna, shvati Njegovu dobrotu, Njegovu ljubav, Njegovo otkupljenje svijeta kroz Krista, i Njegovu spremnost da se vrate u zajedništvo s Njim — natrag u stanje u kojem bi im s pravom mogao dati vječni život. Bog nije mogao razumno zapovjediti nikome da se pokaje i vrati sve dok otkupnina nije plaćena na Kalvariji, jer je Njegov vlastiti zakon zabranio da imaju zajedništvo s Njim, a taj zakon mora prvo biti zadovoljen; i jer nije mogao nagraditi vječnim životom nijednog koji će tražiti Njegovo lice, sve dok Kristovom smrću nije učinio pripremu za plaćanje smrtnih kazni protiv rase i Njegovim uskrsnućem za vremena obnove.

To je daljnji dio ovog blagoslovljenog jamstva da će sud ili suđenje svijeta biti „u pravednosti” — pod vladavinom pravednosti kada će opsjednutost Protivnikom i njegove prijevare biti okončani, i kada će, stoga, jasno i eksplicitno znanje o Gospodinu i istini ispuniti zemlju, kao što vode prekrivaju veliki bezdan. Kakvo je samo milostivo evanđelje apostol morao propovijedati! Bilo je doista tako dobro da je

morao biti oprezan u svom izražavanju; previše dobro da bi ga njegovi slušatelji razumjeli sa svojim razvratnim idejama o okrutnosti i izopačenosti bogova – baš kao što je previše dobro da bi ga danas shvatili oni čiji su umovi više ili manje pomućeni užasnim teološkim noćnim morama koje dolaze do nas iz „mračnog vijeka”.

Apostol je logično nastavio kako bi pokazao da je Kristovo uskrsnuće od mrtvih bilo Božje jamstvo svima da će na kraju izvršiti taj veliki plan blagoslova svijeta, dajući svakom njegovom članu individualni sud ili suđenje za život pod povoljnim uvjetima Milenija; i da Kristovo uskrsnuće nije samo Božja potvrda ljudima da je Njegova žrtva bila zadovoljavajuća, nego je također bilo neophodno kako bi naš Gospodin Isus kao uskrsli i proslavljeni Sin Božji mogao u svoje vrijeme izvršiti „svu vlast na nebu i na zemlji”, i tako donijeti veliki tisućugodišnji sudnji dan ili „vremena obnove svega što je Bog rekao ustima svih svetih proroka od postanka svijeta” (Djela 3,21). Ali ovdje su njegovi slušatelji (koji su morali biti zadivljeni logikom njegova argumenta, i sigurno su se pitali kako će na njihove različite učenike utjecati novi učitelj, te u kojoj će mjeri izgubiti ugled kao manje logični ili manje uzvišeni u svojim razmišljanjima) pronašli priliku za izražavanje nezadovoljstva, i stoga logično odbacili cijeli argument – odbacivši ga kao nedostojnog daljnjeg razmatranja.

Njihov je prigovor počivao na uskrsnuću, koje je apostol učinio tako istaknutim, tako neophodnim za izvršenje cjelokupnog Božjeg plana; neizostavnim, prvo, što se tiče Otkupitelja, da On mora uskrsnuti od mrtvih prije nego što može biti Jehovin zastupnik u procesuiranju djela blagoslova svijeta; a zatim potrebnim svijetu čovječanstva, kako bi mogli izaći iz groba i dobiti znanje i priliku obnove ili uskrsnuća svega što je izgubljeno Adamovom neposlušnošću. Kad se spomenulo uskrsnuće, pružila se prilika za izraze poruge, kao da bi rekli: „Znali smo da ne može postojati temeljita filozofija koja je bolja od naše vlastite; bili smo u potrazi za slabom točkom u argumentu ovog govornika koji se predstavlja kao učitelj i sada smo je pronašli – uskrsnuće! Gluposti! Tko je vidio ili čuo za uskrsnuće od mrtvih?”

Naša iskrena želja

Svi koji ljube Gospodina ljube i sve koji su Mu iskrena braća – „nanovo začeti” (Ivan 1,13). I svi koji vole braću imaju žarku želju činiti im dobro – pomoći im u svjetlu, radosti i miru sadašnje istine. Naši se čitatelji uglavnom slažu da je Milenijska zora najbolja od svih pomoći, a uz nju i Sionska stražarska kula. Koristimo traktate itd. samo s onima čija je želja za istinom dvojbena – da potaknemo želju za više i da možemo

Drugi od njegovih slušatelja bili su manje nasilni u svojim izrazima, ali su se složili da su čuli dovoljno za sada – implicirajući da argument nije bio baš zadovoljavajući kada ga je trebalo poduprijeti hipotezom o uskrsnuću koja se njima činila mnogo manje razumnom nego njihove vlastite filozofije – da čovjek nikada nije umro i da kada se čini da umire, on stvarno postaje življi nego što je ikada bio. S njihovog stajališta nije moglo biti uskrsnuća mrtvih budući da nije bilo mrtvih – svi su bili u izobilju živi od trenutka prividne smrti. Ovo je bila točka sukoba između Svetog pisma i onih koji ga drže za Božju riječ, te svih drugih teorija koje je iznio i podupro Protivnik, a u skladu s njegovom izvornom varljivom izjavom: „Nećete sigurno umrijeti.” Oni koji žele biti na Gospodinovoj strani moraju prihvatiti Gospodinovu izjavu: „Sigurno ćete umrijeti”; moraju priznati da je to istina; moramo priznati da je bilo nužno da Krist umre kao naš predstavnik i zamjena kako bi nas oslobodio od osude smrti, i također moramo priznati da se samo uskrsnućem mrtvih možemo ponovno vratiti u život, do apsolutnog savršenstva i punog sklada s Bogom.

Međutim, jedan član Vijeća Marsovog brda (Areopaga) bio je duboko zainteresiran za istinu koju je čuo; također žena s nekim ugledom i drugi s njima – jer, iako je samo Vijeće zauzimalo istaknuto mjesto u takvim raspravama, ljudi su općenito imali privilegiju okružiti sud. Apostolovo iskustvo ovdje, kao i drugdje, kao i naše vlastito, pokazuje činjenicu da u današnje vrijeme malo tko ima uši da čuje Riječ Gospodnju; malo je onih koji ozbiljno „traže Gospodina, ne bi li ga kako napipali i našli.” Većina je zaslijepljena od boga ovoga svijeta, Sotone, kroz razne tradicije, poganske i kršćanske, tako da ne mogu razaznati dužine, širine, visine i dubine pravog evanđelja. U današnje vrijeme nije svima dano vidjeti i razumjeti (Mat. 13,11; Mk. 4,11), ali zahvaljujemo Bogu što dolazi vrijeme kad će se otvoriti oči svima slijepima i svima gluhima uši će se odčepiti; i tada će propovijedanje „Isusa i uskrsnuća” značiti veliki blagoslov te će svi doći do spoznaje istine, od najmanjeg do najvećeg, kao što je Gospodin preko proroka objavio. — Jer. 31,33.34.

saznati tko su oni. Ove vam traktate možemo isporučiti u bilo kojoj količini besplatno. Ali posebno želimo da svi Gospodinovi sljedbenici čitaju Svanuća i Kule. Stoga dajemo sljedeću ponudu, koja vrijedi tijekom cijele 1903. godine:

Svatko na popisima Stražarske kule može nam poslati adrese prijatelja koji obećaju čitati Zoru ako im se besplatno posudi i koji obećaju da će je vratiti

(naknadno) u nekom trenutku tijekom godine – ili platiti za nju, ili nam poslati pismo u kojem navode da su je pročitali sa zanimanjem i od koristi te da je žele zadržati za buduće čitanje i korištenje, ali su presiromašni da bi je platili. U potonjem ćemo im slučaju pisati, čime ćemo im knjigu pokloniti umjesto posuditi. Dugo smo slijedili ovaj plan, osim što smo do sada zahtijevali da zahtjev dođe izravno nama – dok sada predlažemo prihvaćanje zahtjeva putem naših čitatelja. Nadalje, svatko tko je već na našim listama može nam se javiti u ime bilo kojeg od svojih prijatelja koji im izraze želju da dobiju Stražarsku kulu na tri mjeseca, ali ne smatraju da to mogu platiti. One od njih za koje nas možete uvjeriti da su pravi kršćani i da su već pokazali interes za sadašnju istinu, na vaš ćemo zahtjev besplatno uvesti na popis za ostatak godine. Ovo se razlikuje od naše uobičajene ponude po tome što smo do sada zahtijevali da svi koji su upisani besplatno ili na kredit svoje zahtjeve napišu izravno nama. Otkrili smo, naime, da su neki sami sebi uskraćivali posjete Kule zbog ustručavanja u traženju. Takvi bi trebali biti uvjereni da imamo Gospodnji fond za siromašne koji plaća ove novine i da će nam biti

zadovoljstvo slati im ih; doista nam je žao saznati da su svi zainteresirani za „ovaj put” (Djela 9,2) iz bilo kojeg razloga uskraćeni za redovite posjete Kule.

Uz ove velikodušne uvjete koji su vam na raspolaganju, sigurno bismo do ovog doba sljedeće godine trebali imati popis od 30.000. Upamtite, međutim, da nam morate napisati da su ti prijatelji tražili da se njihova imena tako unesu – inače ih ne bismo mogli navesti. Moramo postupati u skladu sa slovom i duhom poštanskih pravila.

Naša odredba od prošle godine vrijedi i za 1903., naime, da nam bilo tko tko je sada na popisu Kule može poslati četiri šestomjesečne probne pretplate za jedan dolar.

Još uvijek savjetujemo da pretplatnici iskoriste našu posebnu ponudu Zora u platnenom uvezu s unaprijed plaćenom poštarinom po cijeni od 25 centi za svaku. Nijedna druga knjiga na svijetu ne prodaje se po takvoj cijeni, u bilo kojem svesku i na bilo kojem jeziku. Ovim posebnim ustupkom nadoknađuje se činjenica da nam nepovoljni poštanski propisi više ne dopuštaju slanje pojedinačno uvezanih izdanja za manje od 20 centi po svesku, čak ni u veleprodaji.

